

Finansdepartementet
Skatte- och tullavdelningen
103 33 Stockholm

Remissyttrande avseende Ändringar i smugglingslagen - Tullverket ges en utökad möjlighet att ingripa mot brott.

(Fi2020/04169)

Hovrätten har, utifrån den utgångspunkten som domstolen har att beakta, i huvudsak inga invändningar mot förslaget. Hovrätten vill dock ändå lämna följande synpunkter.

I förslaget hänvisas i flera fall till de slutsatser som dragits vid införandet av kustbevakningslagen (2019:32). En liknande reglering i de båda lagarna bör enligt hovrätten kunna bidra till tydlighet vid tolkning och tillämpning av de nu föreslagna reglerna.

Vid jämförelse med motsvarande bestämmelser i kustbevakningslagen finns dock skillnader i hur lagtexten har formulerats. Förutsättningarna för att använda fängsel anges exempelvis delvis annorlunda i de båda lagarna. I förslaget till 21 b § smugglingslagen anges omhändertagande eller inskränkande av rörelsefriheten ”med stöd i lag” medan 2 kap. 6 § kustbevakningslagen anger att samma åtgärd ska ske ”i den brottsbekämpande eller ordningshållande verksamheten”. Det kan även noteras att det i förslaget till 27 § smugglingslagen talas om ingripande ”med stöd av *denna* lag”, vilket alltså skiljer sig från formuleringen i 21 b § smugglingslagen. Möjligen kan skälen för detta utvecklas i det fortsatta lagstiftningsarbetet.

För att undvika oklarheter i ansvarsfördelningen avseende beslagtagna egendom kan det övervägas om regleringen kring överlämnande eller övertagande ska förtydligas ytterligare. Eventuellt kan även den föreslagna lydelsen i 23 § andra stycket smugglingslagen ges en formulering som avspeglar att Polismyndigheten kan välja att *inte* överta ärendet. I den föreslagna paragrafen anges att egendomen ska förvaras av Polismyndigheten *när* den har övertagit ärendet, vilket kan ge intrycket att övertagande alltid ska ske.

Det framstår som delvis oklart om befogenheterna i kustbevakningslagen i viss mån överlappar smugglingslagen. I det föreslagna tillägget till 27 § smugglingslagen ges även en tjänsteman vid Kustbevakningen rätt att kroppsvisitera för att fastställa en persons identitet. Det kan möjligen ifrågasättas om den befogenheten inte redan finns för en kustbevakningstjänsteman enligt 2 kap. 5 § kustbevakningslagen.

Den föreslagna lydelsen i 21 a § sista stycket smugglingslagen handlar om dokumentationsskyldigheten vid vissa ingrepp, med 27 § polislagen (1984:387) och 2 kap. 7 § kustbevakningslagen som förebild. De båda senare lagrummen hänvisar dock även till bestämmelser i rättegångsbalken om *kroppsvisitation* och *kroppsbesiktning* (28 kap. 13 § jämfört med 28 kap. 9 § rättegångsbalken). Bestämmelsen om protokollföring i 29 § andra stycket smugglingslagen anger att protokoll ska föras och bevis utfärdas om gjord kroppsvisitation eller kroppsbesiktning, om den undersökte *begär det* vid förrättningen eller om föremål tas i beslag. Avsaknaden av hänvisning till rättegångsbalken bör således innebära en mindre långtgående dokumentationsskyldighet enligt smugglingslagen än enligt polislagen och kustbevakningslagen. Möjligen är detta befogat, men det är inget som utvecklas i promemorian.

Detta yttrande har beslutats av hovrättslagmannen Lennart Johansson, hovrättsrådet Per Olsson samt tf. hovrättsassessorn Fredrik Ahlsten (referent).

Lennart Johansson

Fredrik Ahlsten